

Deveta lekcija • Lesson Nine

A1

69,70

ŠTO ĆEŠ RADITI?

✂ **Replace** *ljeto* with *jesen*, *pròljeće*, *zìma*.

✂ **Replace** *Pàriz* with 1. *Běč*, 2. *Šàngaj*, 3. *Moskva*, *fràncuski jèzik* with 1. *njèmački jèzik*, 2. *kineski jèzik*, 3. *slàvenske jèzike*, **and** *fràncuska obìtelj* **and** *fràncuska jela* with 1. *àustrijska obìtelj* **and** *àustrijska jela*, 2. *kineska obìtelj* **and** *kineska jela*, 3. *ruska obìtelj* **and** *ruska jela*.

☆ Example:

1. Što ćeš ràditi na *jesen*?
2. Poslije ispitnog roka ići ću u *Běč* na mjesec *dàna*.
3. Dìvno! Što ćeš tamo ràditi?
4. Bit će to studijski bòravak. Sanjam o tome već godinama!
5. A što ćeš učiti dok si u *Běču*?
6. Učit ću govòriti *njèmački jèzik* i *dàn* i *noć*. I jest ću, nàravno, *àustrijska jela!*
7. A gdje ćeš stanovati?
8. Stanovat ću kod jèdne *àustrijske obìtelji*.

A2

70,71

POGLEDAJ SE!

✂ **Redo** in a plural version, as if 1. and 2. are each several people rather than single individuals.

☆ Example:

1. Pògledajte se u zrcalo!
2. Žèlíte li reći da smo neuredni? Jao, neugodno nam je!
3. Istí ste kao uvijek! Líca su vam prljava. Počèšljajte se, ùmijte se, opèrite si ruke, pa ćete onda izglèdati bolje!
4. Glèdajte dok se čèšljamo, ùmivamo se i pèremo si ruke. Sàda smo uredni i líca su nam čista! Hòćete li s nama krènuti u grad?
5. Nèćemo. Žèlímó òstati kod kuće jer imámo punè ruke pòsla. Hòćete li prati zube?
6. Nèćemo sad. Jest ćemo dok smo vàni, pa ćemo ih prati prije spàvanja. Bok! Žùri nam se! Krećemo! Vràtit ćemo se dòma poslije 11 sàti!
7. Lijepo se provèdite. Ako nam se nè spàva, čekat ćemo vas. Nèmojte nas probùditi ako spavamo.

STANOVANJE

 Retell this as a conversation about your own housing plans.

Self-study learners: When you write a version about your own housing plans, be sure to use forms of the future tense. Note the instrumental forms *kim* and *nekim* and *ni s kim*.

NA KOLODVORU

 Replacements for *roditelji*: *tvój kolèga*, *mòje dijète* **or** *mòja djèca*, *njègov djed*, *njena bàka*, *vaš brat* **or** *vaša braća*, *tvòja mama*, *njihov tata*.

☆ **Examples:**

1. Kàda će *tvój tata* dōći vidjeti *tvój novī stan*?
2. Stići će sutra vlakom na kolodvor u pola tri.
3. Hòćeš li *ga* dōčekati?
4. Hòću, jasno. Pòlazim na kolodvor u dva sata. Hòćeš li i tī pōći sà mnogom po *njega*?
5. Ne mògu, jer sam na predàvanju, ali se mòjem* bratu ide. On *tvog tatu* voli i žèli *ga* dōčekati s tobom.

*or: mòjemu

1. Kàda će *njègov djed* dōći vidjeti *tvój novī stan*?
2. Stići će sutra vlakom na kolodvor u pola tri.
3. Hòćeš li *ga* dōčekati?
4. Hòću, jasno. Pòlazim na kolodvor u dva sata. Hòćeš li i tī pōći sà mnogom po *njega*?
5. Ne mògu, jer sam na predàvanju, ali se mòjem* bratu ide. On *njègova djeda* voli i žèli *ga* dōčekati s tobom.

*or: mòjemu

1. Kàda će *mòja djèca* dōći vidjeti *tvój novī stan*?
2. Stići će sutra vlakom na kolodvor u pola tri.
3. Hòćeš li *ih* dōčekati?
4. Hòću, jasno. Pòlazim na kolodvor u dva sata. Hòćeš li i tī pōći sà mnogom po *njih*?
5. Ne mògu, jer sam na predàvanju, ali se mòjem* bratu ide. On *mòju djècu* voli i žèli *ih* dōčekati s tobom.

*or: mòjemu

 VJEŽBE

B1

 Replace *u kīno* with *na predàvanje*, *večeras* with *danas* or *jutros* and change the times accordingly.

☆ **Example:**

1. Hòcete li ići na predàvanje jutros?
2. Da, ići ćemo od deset sati na predàvanje.
3. A kad ćete pòći od kuće da stignete na predàvanje u deset?
4. Pòći ćemo u devet sati i četiri minùte.

B2

✎ **Change** the above exchange so that it represents a conversation a) between you and a person you know as ti, b) between two single individuals, c) between two groups. Do this by replacing the 1st and 2nd person plural forms above by a) 1st and 2nd singular, b) 3rd singular, and c) 3rd plural

☆ **Examples:**

a) 1st and 2nd singular

1. Hòćeš li ići u kìno večeras?
2. Da, ići ću od pet sati na predstavu.
3. A kad ćeš pòći od kuće da stigneš u kìno u pet?
4. Pòći ću u četiri sata i deset minùta.

b) 3rd singular

1. Hòće li ići u kìno večeras?
2. Da, ići će od pet sati na predstavu.
3. A kad će pòći od kuće da stigne u kìno u pet?
4. Pòći će u četiri sata i deset minùta.

c) 3rd plural

1. Hòće li ići u kìno večeras?
2. Da, ići će od pet sati na predstavu.
3. A kad će pòći od kuće da stignu u kìno u pet?
4. Pòći će u četiri sata i deset minùta.

✎ **Redo** B1 as a conversation about your own evening plans.
Free-form creative assignments such as these are not furnished with answers.

B3

✎ **Replace** kìno, kàzalište with **film or glàzba**.

☆ **Example:**

1. Rèci, što ti odgòvara više, film ili glàzba večeras?
2. Više mi odgòvara glàzba, a tebi?
3. Ja više volim film. A Sanja? Što òna žèlj ràditi?
4. Uvijek je ista. Svejedno joj je. Odgòvara joj to što odgòvara i nama.

Switch the exercise to the masculine plural.

☆ **Example:**

1. Rècite, što vam odgòvara više, film ili glàzba večeras?
2. Više nam odgòvara glàzba, a vama?
3. Mi više volimo film. A Dàmir i Lùka? Što òni žèle ràditi?
4. Uvijek su isti. Svejedno im je. Odgòvara im to što odgòvara i nama.

Switch the exercise to the feminine plural.

☆ **Example:**

1. Rêcite, što vam odgovarâ višê, *film* ili *glâzba* večêras?
2. Višê nam odgovarâ *glâzba*, a vama?
3. Mî višê volîmo *film*. A Jasna i Âna? Što òne žèlê ràditi?
4. Uvijek su istê. Svejedno im je. Odgovarâ im tò što odgovarâ i nama.

B4

✎ **Replace:** *prâti* and *oprati rûke* with *ùmivati* and *ùmiti lîce*; *čêšljati se* and *počêšljati se*. **Retell** the exercise using other activities.

☆ **Examples:**

1. Što òbično ràdiš kad dođeš dòma popòdne?
2. *Ùmivam si lîce.*
3. A kâda *si lîce ùmiješ* dânas što ćeš ondâ?
4. Ondâ ću rûčati sa prijateljicòm.
5. A poslije rûčka?
6. Ondâ ću oprati zube.

1. Što òbično ràdiš kad dođeš dòma popòdne?
2. *Čêšljam se.*
3. A kâda *se počêšljaš* dânas što ćeš ondâ?
4. Ondâ ću rûčati sa prijateljicòm.
5. A poslije rûčka?
6. Ondâ ću oprati zube.

B5

✎ **Replace** *jâviti se* with *vrâti se* and *telêfon* with *kola*.

☆ **Examples:**

1. Kâda ćeš mi *se vrâti*?
2. *Vrâtit ću ti se* sutra u pola četiri.
3. A kâko ćeš mi *se vrâti* sutra?
4. *Vrâtit ću ti se* kolima.

Rewrite the exercise in the plural.

1. Kâda ćete nam *se vrâti*?
2. *Vrâtit ćemo* vam *se* sutra u pola četiri.
3. A kâko ćete nam *se vrâti* sutra?
4. *Vrâtit ćemo* vam *se* kolima.

B6

✎ Switch the *što* to *tko*, and replace *pisati* with *govoriti*.

☆ Examples:

1. O *kòme* ćeš *govòriti* *bratu*?
2. Ni o *kòme*. Ne *gòvorī* mi se *sàda*. Sutra ću joj o *nekome* *govòriti*.
3. A zašto ti se *sàda* ne *gòvorī*?
4. Zàto *što* mi se *spava*.

B7

Working with a partner from class (if you are not able to work together in person, collaborate over the phone or by e-mail), write your own version of one of the four A exercises in Lesson 9. Rehearse it together so that the two of you can perform your version for the other students in class. Include props where appropriate.

Self-study learners: Find the verbs in this lesson accompanied by the particle *se*, and determine in each instance the particular type of meaning added by this particle. Go back over previous lessons and do the same thing.

Note: The list below gives in boldface words that are listed in a vocabulary box for that lesson: note that many more words are used in any one lesson than are given in vocabulary boxes.

Lesson 9

baviti se	be occupied with	[does not occur without se]
bòjati se	[see L. 7]	
brijati se	shave	reflexive
bùditi se	wake up	non-causative
čèšljati se; počèšljati se	brush one's hair	reflexive
činiti se	[see L. 6]	
dogòditi se	happen	[does not occur without se]
da mi se [see L. 7]		
igrati se	play	intransitive
jàviti se	[see L. 8]	
jede se [dobro]	one eats [well]	impersonal
kaže se	[see L. 1]	
nàlaziti se	[see L. 6]	
òbucí se	get dressed	reflexive
òdigradi se	be played	passive
piše mi se	I feel like writing	inclinational
pògledati se	look at oneself	reflexive
prodàvati se	be sold	passive
pròvesti se	spend time	intransitive
spava mi se	[see L. 7]	
svìđati se	[see L. 6]	
ùmiti se; umývati se	wash one's face	reflexive
videti se	meet, see one another	reciprocal
voleti se	love each other	reeciprocal
vràtiti se	return	intransitive

Lesson 8

čuti se	talk to each other	reciprocal
jàviti se	get in touch with	non-causative
jesti se	[see L. 6]	

	kaže se	[see L. 1]	
	nalaziti se	[see L. 6]	
	sviđati se	[see L. 6]	
	voziti se	[see L. 7]	
Lesson 7			
	bòjati se	[see L. 5]	
	da mi se	feel like	inclinational
	činiti se	[see L. 6]	
	ide mi se	I feel like going	inclinational
	spava mi se	I am sleepy	inclinational
	tićati se	[see L. 5]	
	vòziti se	go by / ride in a vehicle	intransitive
	zna se	it's known	passive
	žùriti se	hurry	intransitive
Lesson 6			
	činiti se	seem	[does not occur without se]*
	dòpadati se	be pleasing	[does not occur without se]
	jesti se	be eaten	passive
	nàlaziti se	be located	[does not occur without se]*
	radj se o	it's a matter of	[does not occur without se]*
	sàstojati se	[see L. 4]	
	slušati se	be listened to	passive
	stavljati se	be placed	passive
	sviđati se	be pleasing	[does not occur without se]
	tićati se	[see L. 5]	
	završavati se	end	intransitive
	zvati se	[see L. 1]	
Lesson 5			
	bòjati se	fear	[does not occur without se]
	kaže se	[see L. 1]	
	tićati se	concern	[does not occur without se]
	zvati se	[see L. 1]	
Lesson 4			
	putòvati se	[one can] travel	impersonal
	sàstojati se	consist [of]	[does not occur without se]
	zvati se	[see L. 1]	passive
Lesson 3			
	zvati se	[see L. 1]	
Lesson 2			
	vidimo se	see you!	reciprocal
Lesson 1			
	zvati se	be called	passive
	kaže se	is said	passive

* in that meaning

DOMAĆA ZADAĆA

C1

Rewrite in the future tense:

1. *Íci ćemo* u k \dot{u} no.
2. *Ćitat će* knjige.
3. *Hóćeš li pìsati pìsmo?*
4. M \grave{a} ra i Marko *će putòvati* vlakom u New York u \grave{u} torak.
5. Grozdana *će stanòvati* kod svòje tetke.
6. I ja *ću mòrati kùpiti* psa!

C2

Translate into C:

1. Mjesecima \acute{u} ćim za òvaj test.
2. Zar ne \acute{z} eliš kùpiti psa?
3. U pet i trideset u \grave{u} torak po pòdne \acute{u} ci ću u tu zgradu.
or: U pola šest u \grave{u} torak po pòdne \acute{u} ci ću u tu zgradu.
4. Vèlik \grave{u} gradovi mi se više svìđaju od malih gradova.
5. Óvog \grave{a} sèministra ću biti podstanar i izn \acute{a} jmit ću stan.
6. M \grave{u} smo stùdenti na sveučilištu i slušamo profesore na pred \acute{a} v \acute{a} njima.
7. Nemam ni jabuka ni šljiva ali imam puno n \acute{a} ranči i òraha.
8. Meni je slabo. A tebi?

C3

Connect words in the two left columns with the correct English translation in the right column, and mark each word as B, C and/or S. For those forms you have not yet encountered, use the glossary at the back of the book.

1. tko	C	15. nigdje	B, C	who	1, 9
2. što	C	16. neko	B, S	someone	13, 17
3. iko	B, S	17. igdje	B, C	no one	23, 25
4. kada	B, C, S	18. nigde	S	anyone	3, 14

5. gdje	B, C	19. nešto	B, C, S	what	2, 7
6. ništa	B, C, S	20. igde	S	something	20
7. šta	B, S	21. ikada	B, C, S	nothing	11
8. nekada	B, C, S	22. niko	B, S	anything	6
9. ko	B, S	23. negdje	B, C	where	5, 12
10. ništa	B, C, S	24. nitko	C	somewhere	24, 26
11. gde	S	25. negde	S	nowhere	16, 19
12. netko	C			anywhere	18, 21
13. itko	C			when	4
14. nikada	B, C, S			sometime	8
				never	15
				ever	22

C4

Translate the first sentence or sequence of sentences in each group into English, and translate the two that follow it into BCS, using the first as a model.

- She likes the Beatles.
 - Sviđa im se dobar doručak.
 - Sviđaju mi se balkanski jezici.
- They don't feel like sleeping.
 - Radi nam se.
 - Uči joj se.
- Will you go with me into town? Sure! Let's go.
 - Hoćete li si oprati ruke? U redu! Pèrem si ih.
 - Hoćete li se umiti? U redu! Umivam se.
- Will you have some breakfast? No, thanks, I'll eat something in town.
 - Ona će večerati u sedam i trideset. **or:** Ona će večerati u pola osam.
 - Pòpit će čaja i jest će kekse u četiri po podne.
- I'll contact her tomorrow at four.
 - Javit će im se ujutro.
 - Javit će nam se poslije škole.
- Take the bag off the table! Go with the bag from one side of the building to the other and look for your things, and then come to me and take my pencil out of the bag!
 - Molim te, uzmi olovku iz knjige.
 - Ali gdje je olovka: u knjizi ili na knjizi?
 - Tamo je na knjizi, ondje do prozora.
 - Evo, uzet ću je s knjige.
 - Neka voze od Bostona do Clevelanda.
 - Može, ali zašto do Clevelanda? Zašto ne od Bostona do Montreala?
 - Zato što joj je majka iz Bostona a otac mu je iz Clevelanda.
 - A, sad razumijem. A odakle ste vi?
 - Iz Minneapolisa sam, ali roditelji su mi iz Beča.

7. a. Will you read the newspaper right away in the car or at home ten minutes from now?

- b. 1. Gdje mi je torba?
2. Na vratima je. Zašto tražiš svoju torbu?
3. Zato što su mi novine u nojoj, a želim ih čitati.

- c. Zašto ide od vrata do vrata? Traži sussjeda.
or: Zašto ide od vrata do vrata? Traži sussjedu.

C5

Complete these sentences using the words in parentheses.

1. Ne piju čaj **ni sa čime**.
2. Sutra ujutro ću se vidjeti s **nekim**.
3. Nemamo ništa u kući za doručak. Kako ćeš spremiti doručak **ni od čega**?
4. Ōna ne želi **ni sa kime** da ide u kino.
5. Vidim da imaš pismo **od nekoga**!
6. Ōni znaju nešto **o nečemu**.
7. Mi vam ne moramo govoriti **ni o čemu**.

C6

Create two sentences in the future tense using a pronoun from column A, a verb from column B, and a phrase from column C. The first should begin with the pronoun, while the second should begin with the verb and not include any pronouns.

Example: mi, imati, vremena. a. Mi ćemo imati vremena.
b. Imat ćemo vremena.

A	B	C
1. ōna	ići	u gra <u>d</u>
2. m <u>i</u>	p <u>i</u> sati	p <u>i</u> s <u>m</u> o
3. t <u>i</u>	sj <u>e</u> điti	pored vr <u>a</u> t <u>a</u>
4. ōni	razm <u>i</u> šljati	o tebi
5. v <u>i</u>	učiti	b <u>a</u> lk <u>a</u> nske j <u>e</u> zike
6. ōn	jesti	kruške i jabuke
7. j <u>a</u>	put <u>o</u> vati	u L <u>o</u> nd <u>o</u> n
8. ōni	moći	gov <u>o</u> riti franc <u>u</u> ski
9. m <u>i</u>	stan <u>o</u> vati	u s <u>t</u> udent <u>s</u> kom d <u>o</u> mu

[these are only a few of the many possible sentences that could be made from these examples]

Possible sentences for #4:
Ōni će razmišljati o tebi.

Razmišljat će o tebi.

Possible sentences for #10:

Mi ćemo stanovati u studentskom domu.

Stanovat ćemo u studentskom domu.

These are only a couple of the many possible sentences that could be made from these examples.

C7

If **these** are the answers, what are the questions?

1. Kako ti se čini? Je li lijepo stanovati u studentskom domu?
2. Sviđaju li ti se predavanja rano ujutro?
3. Kamo ćemo sutra?
4. Koliko je sati? *or:* Koliko je sada sati? *or:* Da li je vrijeme za čaj?
5. Kada će tvoji roditelji stići sutra u Sarajevo na kolodvor?

C8

Make a family tree using C labels, with the names of the following relatives from your own family:

maternal and paternal grandparents

paternal and maternal uncles and their wives

aunts (maternal or paternal) and their husbands

your parents, brothers and sisters

Aforizmi Dušana Radovića

List the time-related expressions used in these aphorisms.

time expressions **ovog jutra, danas, večeras**

future tense forms **ćemo, će odigrati, prodavaće se**

words with time-related meaning **svoj dan, ranijih**